Alla, som lida af bleksot, blodbrist, matighet eller svaghet, böra använda Pinus Piller från C. J. Lindahl i Säfvsjö. Pinus Piller, med brunsvavisning, säljas i Norrtelje endast i Herr **C. G. Eriksons Specerielåda**. 3184

De af

Norrtelje Tidnings

prenumeranter, som ändrat bostad 1 Okt., torde **skyndsammast** göra anmälan derom å Norrtelje Tidnings kontor.

Nu genast

bör Ni prenumerera å

NORRTELJE TIDNING

för årets sista qvartal.

De afslutade riksdagssvalen.

Det synes oss visserligen tjena till ganska liten nytta, att efter de nu afslutade Andra-kammar-valen söka att konstruera något planetarium för de gamla och nyupptäckta politiska stjernornas gång och lysande under nästa parlamentariska sol-år. För hvarje gång man gjort sig denna möda, har det nemligen alltid befunnits att uträkningarna slagit fel; attraktionskrafter hafva framträdt och gjort sig gällande på punkter, som icke alls sammanträffat med den teoretiska kalkylen och som förlagt »samlingens tecken» till alldeles otörväntade banor.

Detta s. k. samlingens tecken har, som bekant, i år varit det v. Friesenska rösträttsuppslaget. Vi måste tills vidare nöja oss med att kalla det så, ty något formligen utarbetadt förslag föreligger ju ännu ej. Omkring detta i sig sjelf mycket lösa program har samlat sig en grupp af, såsom man efter olika räknemetoder vill påstå, 100—120 man, sins emellan för resten af mycket olika kulör och som visst icke skola blifva lätta att sammanhålla. Om emot dem ställer sig dels en styrka, och denna verkligen hållfast, af 70 till 75 landtmannapartister, som säga nej till hvarje hittills formuleradt valreformförslag, och dels några och 40 andra, hvilka väl »i principen» kunna vara med en utsträckning af rösträtten, men anse att dermed i alla händelser icke är någon brådska, så kan man ju ungefär gissa sig till, huru mycken utsigt det förefinnes att drifva fram rösträttsreformen till riksdagens hufvudfråga. Men taller denna, det enda samlingsprogrammet, bort såsom sammanhållande kitt, då är det fara värdt att hr Sixten von Friesen, den högtbetrodde arkitekten för den nya liberala byggnaden, snart skall se denna lossna i fogningarne. Redan på förhand höres ett oroväckande knakande från folkpartiflygeln . . .

Ehuru det måste medgifvas, att Andra-kammar-valen i det hela visa någon förskjutning åt venster, så synes likväl det samhällsbevarande partiet icke ha så stora skäl att beklaga sig öfver slutresultatet, hvilket otvifvelaktigt skulle blifvit ännu bättre, om icke sprängkilen flaggfrågan alltför obetänkt hade skjutits in. Och ju längre de nyliberala herrarne gå i sina anlopp mot det bestående, desto större förhoppning kan man göra sig om enighet på vår sida. De ekonomiska frågorna skola nu såsom förut komma i främsta rummet, derom kan ej råda något tvifvel, ty hela tidsriktningen går i denna anda, men det är angeläget att ställa alla dessa frågor i ett visst sammanhang med hvarandra och icke låta dem, isolerade, bero af tillfälliga omständigheter. Det är af denna anledning, som vi alltid framhålla nödvändigheten för det konservativa partiet af ett *positivt* program, i samförstånd med en regering, som har dess förtroende. Är nu detta önskningsmål svårt att uppnå, så må man åtminstone i tid hålla ögonen öppna för vissa dess hufvudgrunder. En sådan är motstånd mot de tendenser till förhindrande af kapitalbildning, hvilka i olika former framträda från flera håll. Alltför länge var det en trosartikel att »Sverige är ett fattigt land», och det är först på de senare åren som detta talesätt ej vidare har samma gehör. Hvad vi varit fattiga uti, det är tillgången på rörelsekapital, och när denna brist nu håller på att efterhand afhjelpas i samband med tillgodogörandet af landets naturliga resurser och, märk väl, den i jembredd härmed utvecklade sparsamhetsdriften, så vore det otörnuftigt och oförsvarligt att lemna denna praktiska utveckling genom tillämpande af beskattningsteorier, egnade att minska intresset för sjelfverksamhet och kapitalsamling. Dubbelt oklokt vore det att sammanblanda hithörande vitalfrågor med den politiska rörelsen, såsom våra liberaler äflas att göra, i en tid, då stora folklager fåkunnigt idissla frasen att »kapitalet är fienden.» Och allra mest oförsigtigt skulle det vara att vilja företaga några i de privatekonomiska förhållandena ingripande rubbningar i denna övergångsperiod för vår uppblomstrande storindustri, då denna i stället behöfver på allt sätt värnas och befrämas, samt då den dessutom har en svår tid att motse till följd af omständigheter, som ligga utom dess egen makt att beherrska.

Roslagen.

Tingslagssammanslagningen.

Länsstyrelsens utlåtande.

Vi omtalade i förra numret, att länsstyrelsen tillstyrkt bifall till justitieombudsmannens framställning om sammanslagning af Mellersta Roslags domsaga till ett tingslag. Då det helt säkert skall intressera våra läsare att erfara de grunder, på hvilka länsstyrelsen stöder sin uppfattning, meddela vi här nedan länsstyrelsens utlåtande in extenso. Det är af följande lydelse:

Till Konungen.

I anledning af nådig remiss den 5 november 1898 till eders kongl. majests och rikets Svea hofrätt samt denna hofrätts skrifvelse den 8 i samma månad får länsstyrelsen härmed afgifva underdånigt utlåtande öfver den af riksdagens justitieombudsman förstnämda dag gjorda framställning om förening af samtliga tingslagen i Mellersta Roslags domsaga till ett tingslag. Att en sådan anordning, deraf enligt nådiga förordningen den 17 maj 1872 skulle blifva en följd att för domsagan i dess helhet, hvilken nu består af fyra tingslag, nemligen Sjuhundra härad, Lyhundra härad, Frötuna och Länna skeppslag samt Bro och Vätö skeppslag med allenast tre ting om året i hvarje tingslag, årligen skulle komma att hållas tio allmänna sammanträden, vore ur rättskipningens synpunkt i hög grad önskvärd, lärer, såsom justitieombudsmannen anfört, ligga i öppen dag. Rättsfristerna komme derigenom att vida snabbare afgöras och ett flerdubbelt ökadt antal tillfällen gåfves till lagfarts-, inteckننings- och andra rättsärendens handläggning, allt fördelar, om hvars stora vigt och betydelse icke bör kunna råda mera än en mening. Visserligen har af tingslagsbor vid de i ärendet hållna sammanträdena inför häradsrätterna liksom at tillförordnade domhafvanden i det af honom afgifna yttrande anmärkts såsom en olägenhet, att den ifrågasatta sammanslagningen skulle föranleda en verklande sammansättning af nämden vid de olika sammanträdena och derigenom verka förringande på nämdens betydelse vid målens afgörande, hvarförutom man befarat att, då med en sådan anordning icke vid hvarje sammanträde komme att finnas representanter inom nämden för domkretsen i dess helhet, kännedom om personer och förhållanden inom domsagan, icke blefve att påträffa hos nämden i samma omfattning som för närvarande. Betydelsen af dessa anmärkningar anser dock länsstyrelsen icke kunna sättas högt. För en hvar, som har erfarenhet i hithörande frågor, lärer det vara klart att med en rättegångsordning och en domstolsorganisation sådan som den nuvarande, då en tvists afgörande icke sker i omedelbart sammanhang med rättsförhandlingarnes afslutande, utan först en eller annan månad derefter och oftast sedan målet förevarit vid flera, till tiden tre eller fyra månader från hvarandra skilda tingssessioner, det icke låter sig göra för domstolen att i någon afsevärd grad grunda sin dom på minnet om hvad som förekommit under rättsförhandlingarne, utan att det är innehållet af rättsprotokollet och, hvad särskildt nämden angår, den redogörelse derför domaren enligt 23 kap. 2 § rättegångsbalken har att meddela nämden, som blifver bestämmande för domslutet. Det kan under sådana förhållanden icke gerna antagas, att en anordning, som sammantränger rättsförhandlingarne inom en väsentligt kortare tidrymd än förut, skulle komma att minska nämdens betydelse blott derför, att densamma möjliggör att flere eller färre ledamöter af nämden deltaga i ett måls afgörande utan att halva närvarit vid de föregående rättsförhandlingarne. Och hvad angår den omständigheten, att till följd af nämdens af sammanslagningen föranledda ändrade sammansättning domstolen en eller annan gång skulle blifva ursändsatt att inom sig erhålla kännedom om personer eller förhållanden, om hvilka sådana kunde anses önskvärd, så lärer svårighet icke möta för domstolen att genom kronobetjeningen eller på annat sätt förskaffa sig de upplysningar, som i sådant afseende kunna anses erforderliga. I öfrigt tillåter sig länsstyrelsen erinra, hurusom eders kongl. majst förut i talrika fall lemnat bifall till gjorda framställningar om sammanslagning af tingslag, utan att dervid någon af ofvan omförmälda omständigheter betraktats såsom hinder af beskaffenhet att förtjena afseende.

Deremot kunna sådana tänkas vara för handen af rent praktiska hänsyn. En förändring sådan som den ifrågasatta bör nemligen, såsom justitieombudsmannen äfven erinrat, icke ega rum, i händelse genom densamma någon del af det afsedda nya tingslagets invånare skulle få allt för lång väg till tingsstället eller oskälig kostnad för anskaffande af tingshus ådragas de tingsbyggnadsskyldige.

I bägge dessa hänseenden hafva också såväl flertalet tingslagsbor som häradsrätterna och tillförordnade domhafvanden ansett olägenheter i förevarande fall förefinnas af beskaffenhet att böra utgöra hinder för bifall till justitieombudsmannens framställning samt i stället för sin del, med eller utan förbehåll, förordat de fyra tingslagens sammanslagning till tvenne sålunda, att Lyhundra härad, Frötuna och Länna skeppslag samt Bro och Vätö skeppslag med bibehållande af sitt nuvarande gemensamma tingsställe i Norrtelje, förenades till ett tingslag och att Sjuhundra härad fortfarande komme att utgöra ett tingslag för sig med tingsställe liksom hittills i Rimbo.

En dylik anordning skulle väl medföra ökning af tingssammanträdenas antal från tre till fem och följaktligen utgöra en verklig förbättring men den blefve dock, enligt länsstyrelsens åsigt, alltid att betrakta såsom en halfmesyr, en nödfallsutväg, som icke på längt när med hänsyn till fördelarne för rättskipningen kan jemföras med domsagans sammanslagning till ett tingslag med tio sammanträden om året. Visserligen kan det i domsagor, der sistnämda ordning är rådande, inträffa, att domstolen vid uppskjutande af mål nödgas af en eller annan anledning utsätta detsamma icke till nästa utan först till andra derpå följande sammanträdet, men detta lärer icke, såsom t. f. domhafvanden antagit, oftast blifva händelsen, utan torde åtminstone att döma efter den erfarenhet, undertecknad landshöfding under flerårig domareverksamhet på landet vunnit, vara att hänföra till jemförelsevis fåtaliga undantag; och i intet fall är man berättigad att deraf draga den slutsats, hvartill tillförordnade domhafvanden kommit, eller att domsagans anordning i två tingslag med flera sammanträden om året skulle i regel medföra samma snabbhet i rättskipningen som en förening till ett tingslag med tio sammanträden.

Lika litet som länsstyrelsen kan dela nämda åsigt, lika litet kan länsstyrelsen instämma med dem, som anse sådant fall här vara för handen, att frågorna om tingshusbyggnadskostnaden och om ökad väglängd till tingsstället lägga hinder i vägen för domsagans förening till ett tingslag.

Hvad förstnämda fråga angår så är förhållandet det, att Lyhundra härad, Frötuna och Länna skeppslag samt Bro och Vätö skeppslag för närvarande ega gemensam tingslokal i Norrtelje, uppförd i sammanhang med dervarande kronobäkte på grund af bestämmelserna i eders kongl. majests nådiga bref den 23 februari 1858, hvilket här i afskrift bilägges. Denna tingslokal, som jämväl användes för ransakningar i brottmål vid Sjuhundra häradsrätt och som redan från början förutsatts kunna i framtiden komma att användas äfven för Sjuhundra härads lagtima ting, består, enligt länsstyrelsen från kronobäktets föreståndare tillhandakomna upplysningar, af tingssal, 11,45 meter lång, 5,78 meter bred och 3,86 meter hög, ett intill tingssalen beläget rum som för närvarande användes till arkiv och till tjensterum för länsmännen, 4,90 meter långt och 4,80 meter bredt, samt två andra rum, hvilka häktets betjening för närvarande tillåtas använda, men som tillhöra tingslagsborna och när som helst kunna af dem återtagas till begagnande, det ena 5,19 meter långt och 4,67 meter bredt, samt det andra 4,8 meter långt och 3,17 meter bredt, alla förlagda på sätt närlagda planritning närmare utvisar. — Sjuhundra härad åter, hvars tingsställe är Rimbo, har icke något eget tingshus, utan tingena hållas i en intressenterna i Ekebyholms gård tillhörig hotellbyggnad i Rimbo, hvarest en lägenhet bestående af en större sal och två rum, tillsvidare upplåtits åt häradsbonde med rätt att disponera densamma vid tingstillfällena, mot det egaren till Ekebyholms gård får räntefritt innehafva häradets tingsbyggnadskassa, uppgående till ett belopp af 3,000 kronor, såsom närmare inhemtas af vederbörande kronofogdes i ärendet infordrade, här bilagda yttrande med dervid fogade handlingar, till hvilka länsstyrelsen tillåter sig i underdånighet hänvisa.

Af denna redogörelse, sammanställd med den omständigheten att Norrtelje, såsom den mest centrala ort af betydenhet inom domsagan, måste anses såsom den enda lämpliga till gemensamt tingsställe för domsagan i händelse af dess förening till ett tingslag, lärer framgå, att, derest den nuvarande tingslokalen i Norrtelje kan anses lemna tillräckligt utrymme för rättssessionerna efter en sådan förening, denna kan åvägabringas utan annan särskild kostnad för de tingshusbyggnadsskyldige än den ersättning Sjuhundra tingslagsbor möjligen kunna befinnas böra lemna för rättigheten till andel i tingslokalen i Norrtelje, en ersättning till hvars gäldande den inom nämda härad redan samlade tingshuskassan får anses bereda mera än tillräcklig tillgång.

I fråga om nämda tingslokals användbarhet i händelse af domsagans förening till ett tingslag hafva visserligen under ärendets föregående behandling anmärkningar framställts, och man har antagit att en sådan förening skulle nödvändiggöra uppförandet af ett nytt tingshus. En sådan nödvändighet föreligger dock, enligt länsstyrelsens åsigt, icke. Till en början är det att märka, att den tillökning i tingsbesökandes antal, som är att vänta i följd af det till folkmängden obetydliga Sjuhundra härads förening med domsagan, får anses mer än väl motvägas af den jemnare fördelning af tingsbesöken, som blir en följd af rättssessionerna hållande tio gånger om året, hvarförutom ju domaren både kan och bör lämpligen regiera dessa förhållanden genom att fördela rättsärendena vid hvarje sammanträde å tillräckligt antal rättegångsdagar. Och hvad vidare angår det af t. f. domhafvanden framhållna behofvet att bereda natiqvarter i tingshuset för nämdemän och länsmän från Sjuhundra härad, så torde, med en förståndig indelning af nämdemännens tjenstgöring, den nuvarande lokalen, om de hittills ej disponerade rummen medräknas, härtill lemna tillräckligt utrymme.

Beträffande frågan om väglängden för tingsbesökande är Norrtelje såsom gemensamt tingsställe synnerligen väl beläget, nästan i domsagans mitt. Sjuhundra häradsbor få visserligen längre väg dit än till Rimbo, men ingenstädes blifver dock afståndet för detta härads invånare längre än 3,5 mil och genom Stockholm—Rimbo, Rimbo—Hafverösunds och Länna—Norrtelje järnvägar är en bequäm och billig förbindelse beredd från skilda delar af häradet till Norrtelje.

På grund af hvad ofvan anförts och under hänvisning i öfrigt till den närmare utredning angående väglängdsfrågan, som innefattas i ofvan omnämda af kronofogden afgifna yttrande, anser länsstyrelsen hvarken nämda fråga eller frågan om tingshuskostnaden böra utgöra hinder för bifall till justitieombudsmannens framställning, utan håller tvärtom före, att betingelserna för en sammanslagning ställa sig i båda dessa afseenden vida fördelaktigare i föreliggande fall än i några andra som förut varit föremål för eders kongl. majts afgörande och der eders kongl. majst om sådan sammanslagning förordnat, och hemställer länsstyrelsen derför i underdånighet, att eders kongl. majst täcktes med bifall till den gjorda framställningen förordna, att Mellersta Roslags domsaga från början af år 1901 skall utgöra ett tingslag med tingsställe i Norrtelje.

Polisväsendets omordnande. Stadsfullmäktige hade i går afton ett kort sammanträde, hvarunder komiterades förslag till omordnandet af stadens polisväsen upplästes och bordlades. Vi skola i nästa nummer aftrycka förslaget i dess helhet och nöja oss derför dag med att återgifva endast iklämmen, i hvilken komiterade, som utgöras af hrr Behmer, Grip och Balkenhausen, sammanfattat sitt förslag sålunda:

Stadsfiskalen.

Att lönen bestämmes till 1,500 kr. årligen, deraf 300 kr. tjenstgöringspengar; att han olycksfallsförsäkras på stadens bekostnad samt erhåller fri läkarevård för sig och familj äfvensom fri medicin för sig sjelf, med skyldighet att, om och när helsovårdsnämden det önskar, öfvertaga befattningarna såsom helsovårdspolis och sekreterare hos helsovårdsnämnden.

Ordinarie poliskonstaplarne.

Att deras antal bestämmes till sex; att de erhålla hvar årligen 500 kr. lön samt 200 kr. tjenstgörings- och beklädnadspengar; att de bekomma tre ålderstillägg, hvart å 50 kr., efter 5, 10 och 15 års väl vitsordad tjenstgöring; att de på stadens bekostnad olycksfallsförsäkras samt bekomma fri läkarevård för sig och familj äfvensom fri medicin för sig sjelfve; att pension till halfva lönens belopp lemnas efter 30 tjenste- och 65 lefnadsår samt att de utan afdrag å inkomsterna erhålla ledighet hvar 30:de dag och dessutom tyra dagar i följd en gång om året.

Vidare föreslå komiterade en extra konstapel och en aspirant. Den förres skyldighet skulle vara att tjenstgöra vid ledighet för de ordinarie, liksom aspiranten skulle vid behof inkallas i tjenstgöring. För tillfällig polisbevakning skulle dessutom till stadsfiskalens förfogande ställas ett förslagsanslag af 100 kr. pr år.

Enligt det nya förslaget skulle hvarje natt tjenstgöringen bestridas af två poliskonstaplar och pågå hela natten, således icke sluta kl. 4 på morgonen som nu. Dagtjenstgöringen skulle bestridas af tre konstaplar, deraf en skulle användas till gatupatrullering, en till vakttjenst på kontoret och en vid ärendens utträttande för de kommunala myndigheterna.

Penningemarknaden, långt ifrån att lättas såsom man för en tid sedan hade anledning att hoppas, blifver ute i verlden allt mera tryckt och sådant inverkar naturligen på vår egen. Och det är nu icke längre frågan om bara, att en hop oförsigtiga spekulanter genom den höjda bankräntan sättas på det hala, utan äfven solida affärer sitta trångt derigenom att bankerna icke våga ställa sig så tillmötesgående som förut. Skörden har icke varit god, och handelsbalansen visar sig ännu otördelaktigare än i fjor. De svenska statsobligationernas marknad i Tyskland och Holland är så godt som stoppad till följd af penningeställningen i dessa länder. Och så kommer dertill kriget i Sydafrika.

Räntorna. Riksbanken i Berlin har höjt vexelräntan till 6 proc. och låneräntan till 7 proc.

Englands bank har höjt vexelräntan från $3^1/_2$ till $4^1/_2$ proc.

Nationalbanken i Köpenhamn höjer vexeldiskontot och räntan å lån mot handfängen pant till 6 å $6^1/_2$ proc. De öfriga bankerna i Danmark väntas följa exemplet.

Då Sverige och Norge med 6 procents vexeldiskonto redan hafva försprång i afseende å höga räntor, kan det ju hända, att vi förskonas från nödvändigheten att deltaga i räntestegringen i utlandet, men å andra sidan är ställningen i de skandinaviska länderna snarare mera spänd än på öfriga europeiska marknader. Danmark kämpar med följderna af den stora lockouten, Norge har sin bankkris och vi vår jobbarekris att klarera.

Beloppet af såväl utelöpande sedlar som inländska vexlar är f. n. det högsta som någonsin förekommit i Sveriges riksbanks räkenskaper.

Flagglagen och ministerskiftena Enligt hvad Nordsvenska Telegrambyrån ur tillförlitlig källa erfarit, lär flagglagen komma att sanktioneras i dagens konselj och kontrasigneras af statsministern Boström.

Samtidigt afgår utrikesministern grefve Douglas och utnämnes till landshöfding.

Hans efterträdare blir svensknorske ministern i Berlin, Lagerheim.

Statsrådet frih. Rappes afgång lär äfven skola ske i dagens konselj. Hans efterträdare blir då landshöfding Crusebjörn, sedan såväl öfverste Bildt som generalintendenten Berg, hvilka båda varit erbjudna krigsministerportföljen, afböjt anbudet.

Äfven statsrådet frih. Rappe lär skola utnämnas till landshöfding.

T. f. chefen för generalstaben öfverste Bildt utnämnes samtidigt till generalstabschef.

Bröllop firades, som förut omnämts, i går kl. 4 e. m. i Jakobs kyrka i Stockholm, då löjtnanten vid Andra Svea artilleriregemente Carl Reuterskiöld sammanvigdes med fröken Lisa Boström, dotter till statsministern exc. Boström och hans maka, född Almquist. Vigseln förrättades af kyrkoherden d:r Bergman.

Som marskalkar och tärnor fungerade: hr Bertil Reuterskiöld — fröken Eva Boström, hr Gustaf Boström — fröken Ida Reuterskiöld, agronomen Lennart Reuterskiöld — fröken Elisabeth Boström, t. f. fiskalen, frih. Magnus af Ugglas — fröken Henriette Reuterskiöld, löjtnant Bernhard Reuterskiöld — fröken Clara Boström, löjtnanten, grefve C. L. von Rosen — fröken Eva Reuterskiöld, löjtnant Erik Uggla — fröken Ingeborg Boström, löjtnant Erland Boström — fröken Ida Gadd, löjtn., frih. Fredrik von Friesendorff — fröken Charlotte Cederström, löjtnant Georg Björnström — fröken Hedvig von Bahr, löjtn. Fredrik Mannerstråle — fröken Marianne Åkerhielm, löjtn. Jakob Dahl — fröken Alma Hedin.

Efter vigseln gåfvo brudens föräldrar middag i sitt hem i hufvudstaden för ett 90-tal inbjudna, bland hvilka märktes statsråden, öfverståthållaren, frih. Tamm m. fl.

De nygifta inflyttadepå attonen isin våning i huset n:r 25 Storgatan.

Födelsedagar. Postmästaren G. Landgren härstädes fyller i dag 54 år.

— Majoren A. A. Uggla på Beateberg fyller på måndag 56 år.

Elementarskolan för flickor. Till sin representant i härvarande elementarskolas för flickor nämd utsågo stadsfullmäktige i går afton d:r Brandt.

Ansökningstiden till Hätuna och Håbo-Tibble församlingars konsistoriella pastorat utgår den 2 december.

Vaxholms stadsfullmäktige ha till sin sekreterare utsett stadsfogden L. Uddenberg.

Väderleksutsigter: Vind mellan nordvest och sydvest, frisk i norra farvattnen. Spridda regn- eller snöbyar i norra Sverige, eljest uppehållsväder. Omkring noll i norra Norrland, några grader varmt i Göta- och Svealand.

Det elektriska ljuset har nu strålat å stadens gator och öppna platser hvarje afton sedan i söndags, då det första gången tändes, och från alla håll ha hörts uttalanden af belåtenhet med den nya belysningen. Några notiser om dess tillkomst m. m. torde derför vara af intresse.

Det är, som bekant, arrendatorn af härvarande qvarnar hr R. Wallén, som gifvit uppslaget till belysningsfrågans ordnande på det nya sättet. Då han förliden höst öfvertog qvarnarrendet, insåg han, att vattenkraften skulle kunna göras ytterligare rentabel, om dess användning icke inskränktes ensamt till qvarnarnes behof, och då han i våras kunde lemna för samhället betryggande garantier, vann han för sin plan till en början några personer i staden, hvilka också voro betänkta på anläggandet af ett elektricitetsverk, och derefter meddelades honom af stadsfullmäktige koncession på ensamrätt under tio år till ett elektricitetsverks drifvande för yttre och inre belysning inom stadens område.

Verket skulle vara i gång den 1 oktober i år och, sedan förberedande arbeten egt rum under sommaren, började stolpresningen i midten på augusti och pågick ungefär en månad, hvarefter vidtogo ledningarnes uppsättande och framdragande samt byggandet at två maskinhus, ett vid hvardera qvarnen. I lördags var allt i ordning, om man undantager en så vigtig sak som dynamomaskinen. Denna anlände på aftonen med ångbåten i smådelar, men hopsattes på natten, och i söndags morse, då den 1 oktober randades, företogs en afprofning, som utföll till belåtenhet.

Dagen till ära hade här infunnit sig hr Walléns förläggare, grosshandlarne D. Ramström och Nils Valley från Stockholm, hvilka till middag å stadshotellet samma dag inbjudit magistratens, stadsfullmäktiges och drätselkammarens hrr ordförande jemte ett par större abonnenter äfvensom ingeniörerne Ringström och Christensson, hvilken sistnämde hitkommit såsom ombud för firman Luth & Rosén, som haft anläggningen om hand. Strax efter middagen tändes under salut af nio skott den elektriska belysningen.

Något tillkännagifvande derom hade på förhand icke gjorts allmänheten, hvilket ingalunda hindrade, att gator och torg voro fylda af talrika menniskoskaror, som allmänt uttalade sin belåtenhet. Det måste också erkännas, att belysningen fungerade utmärkt med ett starkt och konstant sken. Det är otvivelaktigt svårt att på allra bästa sätt placera lampstolparne för yttre belysning och detta gäller särskildt i en stad med så krokiga gator som Norrtelje, der också massor af stora träd på flera håll skapa svårigheter. Så mycket mera erkännansvärdt är det då, att man har mindre väl lyckats endast med ett par stolpar, hvilket icke hindrar att få städer torde i afseende på effektiv belysning nu kunna mäta sig med Norrtelje.

De, som här lagt sin hand vid arbetet på ett eller annat sätt, ha alltså, liksom samhället sjelft, alla skäl att känna sig belåtna. Detta gäller icke minst ingeniör Ringström, som förtjenar varmt erkännande för det på samma gång noggranna och raska sätt, på hvilket han på en jemförelsevis mycket kort tid fullbordat anläggningen. Den af firman Luth & Rosén levererade materielen spelar naturligtvis också en vigtig roll i åstadkommandet af det goda resultatet. Dynamomaskinen, som tillverkats af denna firma, är af Schuckerts system och har en styrka af omkring 60 hästkrafter. Den är insatt i maskinhuset vid nedre qvarnen, der den f. n. drifves af en ångmaskin. Denna skall snarast möjligt utbytas af vattenturbiner, hvarefter båda maskinhusen förses med dynamomaskiner om tillsammans 140 hästkrafter, så att tillräcklig kraft erhålles äfven för en mycket utvidgad inre belysning.

För sådan belysning lära redan öfver 1,000 lampor vara tecknade, och arbetet med inledningar har sedan någon tid pågått i många hus, på tidningens tryckeri och i hr Ahlmans butiker kunde den inre belysningen börja användas redan i tisdags.

Hittills har elektricitetsverket varit i gång endast under dygnets aftontimmar, men skall hålla ström dygnet om, så snart vattenturbinerna, hvilka väntas när som helst, anländt.

Den yttre belysningen består, som vi förut berättat, af 24 båglampor, hvardera om 1,000 normaljus, samt 13 glödlampor, hvardera om 32 normaljus. De förra äro fördelade i sex och de senare i tre grupper, hvilka samtliga f. n. få ström från dynamon i maskinhuset vid nedre qvarnen. Maskinhuset vid öfre qvarnen tjenstgör f. n., tills det också fått sin dynamo, endast som ett fördelningscentrum.

För sin yttre belysning skall staden betala 2,500 kr. pr år, hvilket anses vara ett ganska billigt pris.

Vägstyrelseval förrättades vid senaste Närdinghundratinget. Dervid återvaldes de ordinarie ledamöterna, hrr C. Reuterskiöld å Norrgarn, A. B. Sundberg å Björkö och N. G. Olsson i Bloka. Till suppleanter omvaldes hr C. L. Östman och nyvaldes hrr C. A. Andersson i Tadinge och Alfred Andersson i Bloka.

Till revisorer omvaldes hrr R. Norén å Schebo, A. A. Udén å Uddnäs och Uno W. Nyberg å Stora Väsby. Till suppleanter nyvaldes hrr C. Roström vid Schebo, Emanuel Wallberg i Vallby och P. Johansson i Ola.

Häradsskrifvaretjensten i Södertörns fögderi bestrides tills vidare af e. o. landskontoristen E. V. Lagrelius, hvilkens adress är Regeringsgatan 65, 3 tr., Stockholm.

Länsmanstjensten i Frötuna och Länna skeppslag bestrides under denna månad af kontursskrifvaren S. P. Bergendahl. Kronolänsman Alb. Peterson åtnjuter under tiden tjenstledighet på grund af med läkarebetyg styrkt sjukdom.

Nya sko-butiken

i *kopparslagaren Poraths gård vid Stora Torget i Norrtelje*, midt emot fru Carlstedts konditori, rekommenderar ett sorteradt lager af såväl finare som gröfre

Herr-, Dam- och Barnskodon

samt **ryska** och **svenska**

GALOSCHER

till lägst möjliga priser. 3371

Hvad väghållet kostar. Vägstyrelsen i Roslags-Bro socken väghållningsdistrikt föreslår för nästa år en vägskatt af 18 öre pr allmän och 22 öre pr öfrig vägfyrk. Denna inkomst jemte ett till 400 kr. 22 öre beräknadt statsanslag anslås till 3,507 kr. 80 öre. Vinterväghållningen beräknas kosta 2,098 kr., förvaltningen 292 kr. hvarjemte bland utgifterna upptagits statsbidragets fördelning till väghållare enligt 60 § väglagen, räntan och amortering af lånet för vägomläggningen 589 kr. 50 öre samt uppbördsprovision och oförutsedda utgifter 228 kr. 8 öre.

— De väghållningsskyldige i Lyhundra härad bestämde i onsdags vägskatten för nästa år till 8 öre pr allmän och 30,5 öre pr öfrig vägfyrk.

Extra provinsialläkarebefattningen i Schebo distrikt är genom annons i Posttidningen anslagen till ansökan ledig. Platsen tillträdes den 1 december detta år. Ansökningar ställas till Schebo bruks Aktiebolag, adress: Schebo bruk.

Samtidigt meddelar Posttidningen följande notis:

Extra provinsialläkaren i Schebo distrikt inom Stockholms län Karl A. Hjalmar Wallén har på egen begäran erhållit afsked från extra provinsialläkaretjensten.

Enligt annons i dagens nummer af Norrt. Tidn. mottager d:r Bror Tillman sjukbesök vid Schebo alla dagar.

Ifrågasatt flyttning af tingsstad. Vid höstetinget med Närdinghundra härad inlemnades af godsegaren A. A. Udén en af denne och häradsdomaren N. G. Olsson i Bloka undertecknad skrifvelse, innefattande förslag att flytta tingsstaden ifrån Gränsta till Knutby jernvägshotell, der nu uppföres lokal, lämplig som tingshus. Rätten resolverade, att vederbörande skola höras i frågan vid sluttinget.

Ännu en jättepotatis har förevisats för redaktionen. Den väldiga rotfrukten, som vägde 8 hekto, har växt i ett land på poliskonstapeln L. A. Erikssons f. d. gård härstädes.

Af smittosamma sjukdomar i länet under senare hälften af september hafva enligt de rapporter, som den 1 och 16 i hvarje månad skola af alla praktiserande läkare till förste provinsialläkaren insändas, förekommit följande

nervfeber 8 fall, hvaraf 7 i Stockholms distrikt och 1 i Norrtelje stad;

tikarkhalsfeber 11 fall, hvaraf 1 i Södertelje, 8 i Vermdö distrikt och 2 i Dalarö distrikt;

difteri 130 fall, hvaraf 54 i Stockholms distrikt, 8 i Södertelje, 11 i Vermdö distrikt, 2 i Sotholms distrikt, 9 i Öster-Åkers distrikt, 2 i Norrtelje stad, 14 i Norrtelje distrikt, 7 i Rimbo distrikt, 18 i Schebo distrikt och 5 i Sigtuna distrikt;

influensa 11 fall, hvaraf 2 i Stockholms distrikt, 1 i Vermdö distrikt, 1 i Rimbo distrikt, 5 i Schebo distrikt och 2 i Östhammars distrikt.

Marknadsrus och våldsamheter. Flera ynglingar, som i onsdags afton medföljde tåget härifrån, upptörde sig, medan de voro på tåget, bråkigt och på flera sätt ohyfsadt. När de vid Syninge stigit af tåget, började en af dem att kasta sten in i en öppen vagn och då konduktören med anledning deraf grep nidingen, ropade denne sina kamrater, och konduktören omringades samt öfverföllo med sparkar och slag och lyckades frigöra sig först, när han fått hjelp af en resande. Stenkastaren uppgifves vara Gustaf Andersson från Rösa.

Många extra ting. Ett hundrafemton ransakningar med häktade personer ha under årets tre första qvartal hållits å Stockholms länscellfängelse under extra ting med Danderyds, Vermdö, Svartlösa, Sotholms och Sollentuna skeppslag och häradsrätter samt Stockholms läns vestra domsaga. De talrikaste målen ha kommit på Svartlösa häradsrätt och Danderyds skeppslag, hvilka äro hufvudstaden närmast.

Aflyst väg. Den nyindelade vägen emellan Riala kyrka och Länna sockengräns är i anseende till ombyggnad fortfarande aflyst från begagnande, medan marken är bar eller ej frusen, under tiden till den 1 maj 1900. Vägfarande hänvisas att under tiden taga vägen förbi Roslags-Kulla kyrka.

Visitation hölls i Hargs församling i lördags och söndags af kontraktsprosten Flemming i Börstil med utnämde kyrkoherden Lagergren i Östhammar som notarie. Pastor I. Wendbladhs embetsberättelse hade att uppvisa både ljusa och mörka sidor. Till de förra hörde, att nykterhetsverksamheten haft framgång, och att den hållit sig från politiska och andra, för nykterhetsverksamheten trämmande frågor, att den kyrkliga söndringen förlorat mycket af sin hätskhet mot kyrkan och dess tjenare, att en god fattigvård utöfvades, att folkskoleväsendet gått raskt framåt. I sammanhang härmed erinrade visitator om enkefriherrinnan Beck-Friis' gåfva till skolväsendet af tomt till nytt skolhus och 7,000 kr. kontant. Äfven betygade visitator sitt erkännande af folkskolläraren Lundéns nitiska verksamhet för undervisning i trädgårdsskötsel.

Den förut omtalade Andréebojen innehöll intet skriftligt meddelande om Andrées öde. Nansen har uttalat som sin åsigt, att Andrée och hans kamrater förolyckats, och denna förmodan delas nog numera af alla.

Hvarför just 60,?36? Jo, derför att Visitkort, Kautschukstämplar, Sigiller, Korta varor m. m. köpas fördelaktigast hos **John Fröberg**, Finspång! Se nedanstående intyg.

Illustr. priskur. gratis, ej franco.

Intyg: Herr *John Fröberg* har från härvarande jernvägsstation afsändt under år 1898 *15,364* colly diverse pappersvaror.

Finspång den 1 Juli 1899.

A. L. Larson,
Stationsinspektor.

Under år 1898 inlemnades *31,839* st. vanliga paket och *13,552* postförskottsförsändelser. Postkontoret i Finspång den 30/9 1899.

Berndt C. Appelgren.

Alla korsband oberäknade. 3373

Telegram!

Londonutställningen 1899.

Guldmedalj har tillerkänts F. Paulis Azymol

för dess utomordentligt värdefulla egenskaper till daglig bruk för munnens vård, mot smitta, hudåkommor, för sårbehandling m. m.

(S. T. A. 64862) 3130

I föreningars rättsliga ställning. Länsstyrelsen i Stockholms län har i afgifvet utlåtande förordat bifall till riksdagens framställning hos k. m:t om framläggande af förslag till lagbestämmelser i syfte att den säkerhet i rättsligt hänseende, som genom lagen den 28 juni 1895 tillerkänts registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, äfven måtte utsträckas till andra föreningar.

De tre nya pansarbåtarne äro nu af k. m:t beställda å Bergsunds, Kockums samt Lindholmens och Motala mekaniska verkstäder.

Stark frost har i natt varit rådande. Temperaturen sjönk härstädes till — 2 grader.

Svensk smörnotering den 5 okt. kronor 2: 32 pr kg. Gäller för förra veckans smör.

Ingen brännvinsutminutering har denna vecka egt rum i Osthammar. Anledningen dertill är, att k. m:ts utslag ännu icke fallit angående besvären öfver senaste spriträttighetsauktionen derstädes. Det väntas emellertid falla i dag.

Minneslista

för dagarne den 7—14 okt.

Lördagen den 7 oktober.

Auktion å båtmanshus vid Göringe i Estuna.

Kl. 5 e. m. Sammanträder Norrtelje stads byggnadsnämd.

Kl. 8.30 e. m. Paketfest i f. d